

Samenvatting onderzoek

Naam onderzoek en bureau/onderzoekers

Een betere Rijksdienst: Overheidsmanagers over nut en noodzaak van verbetervoorstellen

Erik-Jan van Dorp werkt als universitair docent bestuurskunde aan het Departement Bestuurs- en Organisatiewetenschap van de Universiteit Utrecht. Dit artikel is mede mogelijk gemaakt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en ICTU via het programma 'Zo kan het dus ook'.

Korte samenvatting van het onderzoek

Onderzoeksvragen en methode

Onderzoeksvraag: hoe menen overheidsmanagers dat de Rijksdienst verbeterd kan worden?

Ik introduceer zeven voorstellen om de Rijksdienst te verbeteren die wetenschappers en experts al ruim voor de verkiezingen van november 2023 hebben gedaan. Ik heb die voorstellen in een vragenlijst voorgelegd aan 71 topambtenaren binnen de Rijksdienst, om te onderzoeken of en in welke mate zij deze voorstellen ondersteunen.

Belangrijkste uitkomsten/conclusies

- De kern van de problemen rondom de uitvoering van beleid zien overheidsmanagers vooral in de politiek. De deelnemende overheidsmanagers leggen de oorzaken van de problemen van de Rijksdienst dus in de eerste plaats buiten zichzelf.
- De resultaten tonen steun voor twee verbetervoorstellen: (1) het herstellen van volwassen parlementair-ambtelijke relaties en (2) het verbeteren van kennis over de uitvoering van beleid.
- Vooral voor het flexibiliseren van de Wet normering topinkomens (WNT) is juist weinig steun.

Aanbevelingen en tips

Wat kunnen we hier van leren? Wie kan wat doen (politiek, beleid, uitvoering)?

- Bespreek het eigenaarschap van de problemen in de uitvoering van beleid: is het (alleen) een probleem van de politiek of hebben ambtenaren ook een eigen verantwoordelijkheid? Zo ja, wat is deze dan en hoe kan die tot uiting komen?
- De resultaten bevelen twee verbetervoorstellen aan: (1) het herstellen van volwassen parlementair-ambtelijke relaties en (2) het verbeteren van kennis over de uitvoering van beleid.
- Flexibiliseer de Wet normering topinkomens vooralsnog niet.